

بسمه تعالی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد اقلید

طرح دوره Course Plan

دانشکده: پرستاری گروه آموزشی: پرستاری مقطع: کارشناسی

نام درس: پرستاری بهداشت مادر و نوزاد تعداد واحد: ۲/۵ واحد نوع واحد: نظری

پیش نیاز: داروشناسی، فرایند آموزش به بیمار

زمان برگزاری کلاس: روز: سه شنبه ساعت: ۸ تا ۱۰/۳۰ مکان برگزاری: کلاس ۳۱۲

تعداد دانشجویان: ۴۰ نفر مدرس: الهام خوشاب

شرح دوره:

مادران و نوزادان حدوداً دو سوم جمعیت هر جامعه ای را تشکیل داده و جزء گروه‌های آسیب پذیر جامعه محسوب می شوند، ارتقاء سلامتی این قشر از جامعه از وظایف عمده کادر بهداشتی درمانی بوده و سلامتی کل جامعه را در پی خواهد داشت. لذا ضروری است دانشجویان پرستاری با مراحل مختلف بارداری، زایمان، پس از زایمان و مراقبت‌های مربوطه آشنایی کامل داشته باشند.

هدف کلی:

دانشجو پس از گذراندن این واحد باید: با اصول بهداشت مادران و نوزادان آشنا شود. مراقبت‌های جسمی، روانی و اجتماعی قبل از بارداری، دوران بارداری و پس از زایمان را بداند. با دوره های مختلف جنینی، بلوغ، باروری و یائسگی آشنا شود. با انواع بیماری‌های زنتیکی و مشاوره های ژنتیک آشنا شود- انواع روش‌های زایمان و روش‌های کاهش درد را بداند به چگونگی فرایند زایمان طبیعی جهت ارائه بهتر خدمات مامایی آشنا شوند.

اهداف بینابینی:

دانشجو پس از گذراندن این واحد باید بتواند:

- ۱- بهداشت مادران و نوزادان را تعریف کند .
- ۲- وظائف پرستار بهداشت مادران و نوزادان را لیست کند .
- ۳- شاخصهای بهداشتی جامعه را محاسبه نماید .
- ۴- استراتژیهای سازمان بهداشت جهانی را فهرست کند .
- ۵- آناتومی قسمتهای مختلف دستگاه تناسلی زن را شرح دهد .
- ۶- فیزیولوژی قسمت های مختلف دستگاه تناسلی زن را بیان کند .
- ۷- قسمتهای مختلف استخوان لگن را تشریح نماید .
- ۸- قسمتهای مختلف استخوان لگن را روی شکل نامگذاری کند .
- ۹- انواع لگن ها را از نظر ساختمانی با یکدیگر مقایسه نماید .
- ۱۰- تاثیر ابعاد لگن در سطوح مختلف را بر سیر زایمان تفسیر نماید .
- ۱۱- روشهای بالینی پلیومتری را شرح دهد .
- ۱۲- اعمال پستان را نام ببرد .
- ۱۳- چرخه قاعدگی را بیان کند .
- ۱۴- علائم بلوغ را دسته بندی نماید .
- ۱۵- عوارض یائسگی را فهرست کند .
- ۱۶- نحوه تشکیل سلول تخم را بیان کند .
- ۱۷- انواع جفت (طبیعی و غیر طبیعی) را با هم مقایسه کند .
- ۱۸- علل ایجاد دردهای زایمان را فهرست کند .
- ۱۹- شرایط استفاده از انواع بی حسی را در زایمان شرح دهد .
- ۲۰- روشهای تسکین غیر دارویی درد زایمان را با یکدیگر مقایسه کند .
- ۲۱- موارد نیاز زوجین به مشاوره ژنتیک را نام ببرد .
- ۲۲- انواع شایع بیماریهای کروموزومی را لیست کند .
- ۲۳- احتمال وقوع برخی از بیماریهای ژنتیکی را در مادر محاسبه نماید .
- ۲۴- بر اساس طرح شجره نامه نحوه انتقال بیماری ارثی را تشخیص دهد .
- ۲۵- نظر اسلام نسبت به نسل سالم را بیان کند .
- ۲۶- طرز تشکیل بند ناف را شرح دهد .
- ۲۷- منبع تشکیل مایع آمینوتیک را بیان کند .

- ۲۸- اعمال مربوط به بند ناف را توضیح دهد .
- ۲۹- نقش مایع آمنیوتیک را در رشد و تکامل جنین توضیح دهد .
- ۳۰- مشخصات هر یک از دوره های جنینی را شرح دهد.
- ۳۱- دوره های جنینی را تقسیم بندی نماید .
- ۳۲- گردش خون جنینی را شرح دهد .
- ۳۳- گردش خون جنینی را با گردش خون پس از تولد مقایسه نماید .
- ۳۴- تغییرات فیزیولوژیک دوران بارداری را در ارگانهای مختلف توضیح دهد .
- ۳۵- طرز گرفتن تاریخچه مامایی را شرح دهد .
- ۳۶- فواصل مراقبتهای پره ناتال را بیان نماید .
- ۳۷- آزمایشهای روتین دوران حاملگی را لیست کند .
- ۳۸- نتایج آزمایشهای روتین دوران حاملگی را تفسیر نماید .
- ۳۹- آزمایشهای لازم به مدد جو در دروان بارداری (بهداشت روحی - جسمی - تغذیه ، ورزش) را بیان کند .
- ۴۰- واکسنهای مجاز در بارداری را فهرست کند .
- ۴۱- حاملگی های پر خطر را شرح دهد.
- ۴۲- بر اساس BMI مادر باردار ، میزان اضافه وزن مجاز برای وی را بیان نماید.
- ۴۳- انواع ورزشها و روشهای آرامسازی دوران بارداری را شرح دهد.
- ۴۴- انواع روشهای بررسی سلامت جنین را بیان کند .
- ۴۵- روشهای بررسی سلامت جنین را با یکدیگر مقایسه نماید .
- ۴۶- روش انجام NST را شرح دهد .
- ۴۷- نتیجه تست NST را تفسیر نماید .
- ۴۸- تکنیک OCT را توضیح دهد .
- ۴۹- موارد اندیکاسیون انجام تکنیک OCT را فهرست نماید .
- ۵۰- آموزشهای لازم پس از زایمان را لیست کند .
- ۵۱- انواع روشهای تشخیص حاملگی را نام ببرد .
- ۵۲- سن حاملگی را در خانم باردار با توجه به تاریخ LMP وی محاسبه نماید .
- ۵۳- تاریخ احتمالی زایمان را در خانم باردار محاسبه نماید .
- ۵۴- آموزشهای لازم به مادر مبتلا به تهوع و استفراغ بارداری را توضیح دهد .
- ۵۵- آموزشهای لازم به مادر مبتلا به یبوست را توضیح دهد
- ۵۶- اقطار سر جنین را در چرخش سر مقایسه نماید .
- ۵۷- انواع نمایش های سر جنین در داخل لگن مادر را بیان کند .
- ۵۸- انگازمان سر جنین را تعریف کند .

- ۵۹- هدف از انجام هر يك از مانورهاي لئوپولد را بيان نمايد .
- ۶۰- انواع پوزيشن هاي عضو نمايشي در لگن مادر را از روي تصوير شناسايي نمايد.
- ۶۱- قرار جنين را تعريف نمايد .
- ۶۲- نقش ديلاتاسيون را در پيشبرد زايمان بيان كند .
- ۶۳- واژه ماماى را تعريف كند .
- ۶۴- تئوريهاي مربوط به شروع زايمان را با يكدیگر مقایسه كند .
- ۶۵- علائم زايمان كاذب را با زايمان حقيقي مقایسه كند .
- ۶۶- خصوصيات انقباضات رحمي را توضیح دهد .
- ۶۷- خصوصيات هر يك از مراحل زايمان را شرح دهد .
- ۶۸- مراقبتهاي ضروري مادر و جنين را در مراحل مختلف زايمان بيان نمايد .
- ۶۹- حرکات اساسي در مکانیسم زايمان را به ترتيب بيان نمايد .
- ۷۰- آموزشهاي لازم به مادر را در مراحل مختلف زايمان ليست نمايد .
- ۷۱- مراقبتهاي فوري مرحلهچهارم زايمان را شرح دهد .
- ۷۲- تقیرات رحم در دوره بعد از زايمان را شرح دهد
- ۷۳- تغییرات دستگاه گردش خون در دوره بعد از زايمان را شرح دهد
- ۷۴- انواع روشهاي پيشگيري از بارداري را نام ببرند
- ۷۵- موارد استفاده و كنتراندیکاسيون و عوارض جانبي هر روش را بيان نمايند

شیوه‌های تدریس:

- سخنرانی،
- پرسش و پاسخ
- بحث گروهی
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

وظایف و تکالیف دانشجو:

- کلیه دانشجویان موظف اند در گروه های ۶ نفره قرار بگیرند و در ارتباط با عناوین ذکر شده توسط مدرس مربوطه ، مطالب را بصورت پنل های علمی گروهی و بر اساس آخرین تحقیقات علمی پژوهشی انجام شده در آن زمینه ارائه نمایند.
- حضور بموقع و شرکت منظم در کلاس
- مشارکت در بحثهاي کلاسي

وسایل کمک آموزشی:

وایت برد * پروژکتور اسلاید *

نحوه ارزشیابی و درصد نمره: (از نمره کل)

آزمون میان ترم ---۲۵--- درصد نمره
 آزمون پایان ترم-----۶۵- درصد

نمره

انجام تکالیف ---۵--- درصد نمره
 شرکت فعال در کلاس ---۵- درصد

نمره

نوع آزمون

تشریحی * پاسخ کوتاه * چندگزینه‌ای * جور کردنی * صحیح- غلط *

منابع پیشنهادی برای مطالعه:

- منابع انگلیسی:

1. Burroughs, A. & Leifer, G., Maternity Nursing: An Introductory Text (Last Ed.) Philadelphia: W .B. Saunders.
2. Dickason, E.J., Silverman. B.L., Kaplan, J., Maternal Infant Nursing Care.(Last Ed.). St Louis: Mosby.

- منابع فارسی:

۱. سنجرى، م؛ شوقى، م. درسنامه پرستارى و بهداشت مادران ونوزادان لیفر(آخرین ویرایش): جامعه نگر
۲. قطبى، ر؛ قاضى جهانى، ب. بارداری و زایمان ویلیامز (۲۰۱۸): گلبان

جدول هفتگی کلیات ارائه درس

جلسه	عنوان مطالب (نظری)
۱	آشنایی با کلیات پرستاری و بهداشت مادران و نوزادان (تعریف، اهداف و قلمرو فعالیت) شاخص های مهم حیاتی در بهداشت مادران و نوزادان، کاربرد فرایند پرستاری و بکارگیری تفکر انتقادی، تاثیر ملاحظات فرهنگی و مذهبی بر بهداشت مادران و نوزادان، آمادگی و پذیرش خانواده نسبت به حاملگی و تولد نوزاد
۲	آناتومی و فیزیولوژی دستگاه تولید مثل مونث سیکل قاعدگی و اختلالات مربوط به آن
۳	سیکل تناسلی، لقاح، تکامل جنین گردش خون جنینی
۴	بارداری چندقلویی تغییرات فیزیولوژیک دوران بارداری
۵	روش ثبت تاریخچه ی حاملگی تعیین زمان تولد
۶	علائم بارداری (فرضی، احتمالی، قطعی)
۷	تغییرات روحی روانی دوران بارداری وظایف تکاملی هر یک از مراحل در بارداری مراقبت های پرستاری دوران بارداری
۸	امتحان میان ترم
۹	مراقبت های پیش از باردار شدن معاینات دوره ای حین بارداری
۱۰	ارزیابی سلامت جنین هنگام بارداری تاریخچه و معاینه فیزیکی
۱۱	روش های تشخیصی و ملاحظات پرستاری

ناراحتی های رایج دوران بارداری	۱۲
آموزش های خودمراقبتی به مادران باردار	۱۳
زایمان طبیعی و مراحل آن	۱۴
روش های کاهش درد در زایمان طبیعی	۱۵
دوره بعد از زایمان و مراقبت های مربوط به آن	۱۶
نوزاد طبیعی و اصول کلی مراقبت از نوزاد	۱۷